

[Aksel Larsen.]

villige til at undtage Bornholm fra konflikten; efter at mæglingforslaget var forkastet i transportgruppen, blev der truffet en speciel aftale mellem søfolkenes organisationer og Dampskibsselskabet af 1866 om, at der fortsat skulle sejles, idet dampskibsselskabet forpligtede sig til at give et tillæg på 50 kr. om måneden ud over det, der stod i forligsmandens mæglingforslag. Jeg kan ikke tænke mig, at man fra venstres og de konservatives side vil påstå, at 50 kr. i månedligt tillæg kan ruinere land og rige — man er jo så bekymret for, hvordan det skal gå dette land under konflikten. Jeg kan heller ikke tænke mig, at man, hvis man da kender den mindste smule til Dampskibsselskabet af 1866, vil påstå, at dette selskab ikke skulle kunne have råd til at betale 50 kr. om måneden i lønforhøjelse til hver enkelt sømand, der er beskæftiget i selskabet.

Sagen syntes at være i orden, men så greb Rederiforeningen og Arbejdsgiverforeningens hovedbestyrelse ind og nedlagde veto mod, at Bornholmstrafikken kom i gang. Det havde for sagens og saglighedens skyld været rimeligere, om de forespørgende partier havde henvendt sig til Arbejdsgiverforeningen og Rederiforeningen og bedt dem om at ændre stilling, men det har man ikke gjort. I stedet for stiller man her en forespørgsel, idet man ganske øjensynligt er ude efter at få regeringen til at tage initiativet eller medvirke til at tvinge søfolkene til at sejle på Bornholm under vilkår, de har forkastet, og til trods for at det selskab, de skulle beskæftiges hos, er villigt til at betale dem mere, end forligsmandens mæglingforslag tilkender dem.

Ja, det er sandheden om det. Det ærede medlem hr. Ib Thyregod siger i sin motivering for forespørgslen, at årsagerne til Bornholms isolering kender vi. Det lader ikke til, at det ærede medlem kendte dem, da han stillede sin forespørgsel, men nu kender han dem i hvert fald: årsagen er, at Arbejdsgiverforeningen og Dampskibsselskaberederiforeningen ikke under nogen omstændigheder ville have trafik på Bornholm — eller måske endnu tydeligere udtrykt: årsagen er, at Dansk Dampskibsselskaberederiforeningens ledelse var af den opfattelse, at når man tvang Bornholmstrafikken til at

ligge stille, så kunne dette bruges som en art murbrækker, ved hvis hjælp man kunne sikre sig en statsindgriben til fordel for Arbejdsgiverforeningen.

De ærede medlemmer taler også om Grønland. Det burde ikke være de ærede medlemmer ubekendt, at en væsentlig del af trafikken på Grønland varetages af den kgl. grønlandske handel. Handelen har overenskomst med søfolkenes organisationer, og sejladsen foregår — det går i hvert fald. Men da den kgl. grønlandske handel ikke har skibe nok, chartrer man private rederiernes skibe; der er blot det ved det, at disse private rederier aflønner søfolkene efter andre og dårligere tariffer end den kgl. grønlandske handel, som i hvert fald giver et istillæg på 65 kr. pr. sømand om måneden for den farefulde sejlads i de grønlandske farvande. Nu havde den grønlandske handel chartret rederiet Lauritzens „Erika Dan“, som skulle afgå til Vestgrønland med forsyninger, og ganske naturligt forlangte søfolkenes organisationer, at mandskabet på „Erika Dan“ i hvert fald skulle have istillæg og samme løn, som man får på Handelens skibe. Det nægtede rederiet Lauritzen. Den kgl. grønlandske handel har ikke kunnet gøre noget ved det, og derfor kom „Erika Dan“ ikke af sted. Det er ikke søfolkenes skyld. Det er Dansk Dampskibsselskaberederiforeningens skyld; det er rederiet Lauritzens skyld, og det er for så vidt også den kgl. grønlandske handels skyld, og her kunne man måske nok henvende sig til regeringen med en bemærkning om, at den kgl. grønlandske handel jo kan lade være at chartre private skibe på vilkår for besætningen, der er ringere end vilkårene på den kgl. grønlandske handels skibe.

Jeg vil tro, at selv om det giver store vanskeligheder for Bornholms erhvervsliv og for befolkningen på Bornholm, at trafikken har været afbrudt, så er det til at overleve, og når man nu har fået denne såkaldte nødrute i gang, tænker jeg, at det går nok.

Hvad angår begivenhederne i Frihavnen i morges, er der andre, der er mere sagkyndige til at udtale sig, end jeg er det, og derfor skal jeg lade være med at komme ind på det.

Det ærede medlem hr. Ib Thyregod har patetisk talt om, at strejkerne hver dag